

Advies casus Vliegtuigonderhoud

Inhoud:

- Advies CMMBO
- Bijlagen:
  - Analyse casus Vliegtuigonderhoud
  - Reactie Aventus op ontwerpadvies
  - Reactie samenwerkingsverband MBO-Luchtvaarttechniek op ontwerpadvies

Onderwerp: Advies casus Vliegtuigonderhoud.

Datum: 26 november 2015

Aanleiding

Het Samenwerkingsverband MBO-Luchtvaarttechniek (MBO-LVT) heeft de Commissie macrodoelmatigheid mbo (CMMBO) gevraagd een advies uit te brengen over het verschil van inzicht tussen het MBO-LVT en Aventus over hun aanbod aan opleidingen Vliegtuigonderhoud, respectievelijk 'Mechatronica in een luchtvaartomgeving'.

Kern van de vraag van het MBO-LVT aan de CMMBO is of Aventus voor de in Aalsmeer aangeboden opleidingen de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid naleeft. Dit in relatie tot het aanbod van opleidingen Vliegtuigonderhoud door het MBO-LVT in het algemeen en door ROC van Amsterdam, locatie Hoofddorp, in het bijzonder.

Overwegingen

Op basis van de uitgevoerde analyse (zie bijlage 1) komt de CMMBO tot de volgende overwegingen:

1. Om vast te stellen of er over de opleidingen van Aventus in Aalsmeer vragen kunnen bestaan over de naleving van de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid in relatie tot het aanbod van mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud van het MBO-LVT, is allereerst nodig te bepalen of het hier om 'eenzelfde' dan wel 'vergelijkbare' opleidingen gaat¹.
  - Aventus is van oordeel dat zijn opleidingen Mechatronica, die in samenwerking met VTOC Fokker in een luchtvaartcontext en in Aalsmeer worden verzorgd, niet 'eenzelfde' of 'vergelijkbare' opleidingen zijn als de mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud van het MBO-LVT. Dit omdat het hier volgens Aventus om verschillende kwalificaties uit het centraal register beroepsopleidingen (crebo) gaat.
  - De CMMBO constateert dat de door Aventus aangeboden opleidingen in Aalsmeer en de opleidingen Vliegtuigonderhoud van het MBO-LVT 'eenzelfde' of 'vergelijkbare' opleidingen zijn in de zin van de ontwerp Beleidsregel macrodoelmatigheid mbo. De Commissie overweegt daarbij:
    - Bij de opleidingen van Aventus is er sprake van één curriculum waarin Part-66 opleidingen en de mbo-opleidingen Mechatronica (niveaus 3 en 4) geïntegreerd zijn. Dit curriculum is geheel in de context van vliegtuigonderhoud geplaatst. Studenten in Aalsmeer zijn gehouden de volledige geïntegreerde opleiding met Part-66 certificaten af te nemen. Voor hen staat geen opleiding als uitsluitend mechatronicus open.
    - In het zakelijk verkeer verzorgt VTOC Fokker namens Aventus de werving van studenten. Deze werving is geheel gericht op het beroep van vliegtuigonderhoudsmonteur en vliegtuigonderhoudstechnicus.

¹ Ontwerp Beleidskader macrodoelmatigheid mbo, art.4, onder 2a; art. 5, onder e; art. 6, onder a en c.

- Uit de tussen Aventus en VTOC Fokker gesloten overeenkomst en bijlage blijkt dat minimaal 56% van de aangeboden lestijd bestaat uit vakken gericht op vliegtuigonderhoud. Het gaat hierbij o.a. om vakken zoals Algemene vliegtuigkennis, Luchtvaartwetgeving, Vliegtuigtechniek en Straal- en Propellormotoren die door VTOC Fokker verzorgd worden.

De Commissie weegt bij het vaststellen of het gaat om vergelijkbare opleidingen dus ook aspecten zoals de feitelijke inhoud van het curriculum, de context waarbinnen de opleiding wordt aangeboden en de wijze waarop de opleiding naar o.a. potentiële deelnemers gepresenteerd wordt. De door de roc's gekozen naamgeving en kwalificatie (Vliegtuigonderhoud of Mechatronica) die ten grondslag ligt aan de opleiding is voor de CMMBO niet alleen bepalend.

2. De CMMBO stelt vast dat in het voorjaar van 2013 in een convenant doelmatigheidsafspraken zijn gemaakt over de mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud tussen de luchtvaartsector (samenwerkend met het College van Belanghebbenden Luchtvaartonderwijs, CvBLO), de minister van OCW en 5 roc's, verenigd in het MBO-LVT, en dat Aventus zich onvoldoende rekenschap geeft van deze afspraken.

- De Commissie heeft in haar onderzoek geconstateerd dat deze formele afspraken nog steeds actueel zijn en gedragen worden door betrokken partijen. Mede op basis hiervan veronderstelt de CMMBO dat deze afspraken nu nog volledig van kracht zijn. Dat betekent o.a.:
  - Er op landelijk niveau sprake is van een redelijk evenwicht tussen vraag en aanbod van mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud.
  - Het aanbod geografisch redelijk arbeidsmarktrelevant en doelmatig gespreid is met het opleidingsaanbod van de 5 roc's van het MBO-LVT.
  - Het bedrijfsleven voorkeur geeft aan een op de sector toegesneden vierjarige, publieke opleiding Vliegtuigonderhoud (niveau 4) van goede kwaliteit, naast de specifieke, private, internationale Part-opleidingen.
  - Dat de Rijksoverheid deze afspraken deelt en met behulp van een hogere bekostiging (prijsfactor) ondersteunt.
  - Dat naar het oordeel van alle partijen hierdoor landelijk een macrodoelmatige situatie is bereikt.

Het arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid van het aanbod aan mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud van de 5 roc's van MBO-LVT beschouwt de Commissie hiermee als voldoende onderbouwd.

- Het convenant is niet 'automatisch' bindend voor iedere andere organisatie in het mbo en het vliegtuigonderhoud die geen deelnemende partij is aan het convenant. De Commissie stelt echter vast dat het uitgesloten zijn van deelneming aan een convenant met doelmatigheidsafspraken op zichzelf geen afdoende grond is om die afspraken te negeren. Het genoemde convenant is mede een uitdrukking van het beleid van de minister van OCW voor doelmatigheid in het mbo, meer in het bijzonder voor het mbo-vliegtuigonderhoud. Naar het oordeel van de Commissie dient Aventus, als uitvoerder van

publiek bekostigd mbo-onderwijs, bij de uitvoering van de zorgplichten zich wel rekenschap te geven van het beleid van de Minister op dit vlak, voor zover dit duidelijk en kenbaar gemaakt is. In het voorliggende geval is het beleid van de Minister op het terrein van arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid van mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud voldoende duidelijk en kenbaar gemaakt met het genoemde convenant. De Commissie constateert dat Aventus zich geen rekenschap geeft van dit overheidsbeleid bij de naleving van de zorgplichten.

3. De CMMBO richt zich op het beoordelen van de naleving van de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid voor bekostigde opleidingen die door mbo-instellingen worden aangeboden. Deze casus bevat ook aspecten van Publiek-Private-Samenwerking en niet bekostigd (Part-)onderwijs. De Commissie heeft hiervan kennis genomen, het beoordelen van deze aspecten behoort niet tot haar taken. De CMMBO doet dan ook geen uitspraken hierover.
4. Kern van het verzoek is of Aventus voor de in Aalsmeer aangeboden opleiding de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid naleeft. Dit in relatie tot het aanbod van opleidingen Vliegtuigonderhoud door het MBO-LVT en daarbinnen het aanbod van het ROC van Amsterdam, locatie Hoofddorp. De Commissie heeft onderzocht of de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid worden nageleefd aan de hand van de artikelen 5 en 6 van de ontwerp Beleidsregel macrodoelmatigheid mbo. In de bijlage is per criterium aangegeven of er naar het oordeel van de Commissie aan voldaan wordt.
  - Op basis van de criteria in artikel 5, onderdelen c t/m e, van de ontwerp Beleidsregel komt de CMMBO tot de conclusie dat Aventus onvoldoende de zorgplicht arbeidsmarktperspectief naleeft voor de geïntegreerde Mechatronica/Part-66 opleidingen die in samenwerking met VTOC Fokker in Aalsmeer worden aangeboden.

De Commissie constateert dat Aventus zijn samenwerking met VTOC Fokker in belangrijke mate motiveert vanuit de regionale behoefte om in de Stedendriehoek meer technici op te leiden. De geïntegreerde opleiding die Aventus in samenwerking met VTOC heeft ontwikkeld in Aalsmeer wordt door Aventus gezien als een aanpak om ook voor de Stedendriehoek meer jongeren te interesseren voor een bredere techniekopleiding (Mechatronica) in context van de luchtvaart op Airport Teuge.

Aventus heeft zich dus wel rekenschap gegeven van aspecten van het arbeidsmarktperspectief en de doelmatigheid van deze techniekopleidingen in de regio Stedendriehoek, meer in het bijzonder in relatie met het vliegveld Teuge. Deze overwegingen zouden in theorie de onderbouwing kunnen vormen voor het starten van zo'n techniekopleiding in de regio Stedendriehoek. De overwegingen leiden, naar het oordeel van de Commissie, echter op geen enkele wijze naar de conclusie dat het doelmatig zou zijn, of het arbeidsmarktperspectief zou dienen, dat Aventus de bedoelde opleiding in Aalsmeer uitvoert. Redenen zijn:

- De kwantitatieve behoefte vanuit de regio Stedendriehoek/Airport Teuge aan gediplomeerden van de door Aventus/VTOC Fokker ontwikkelde opleiding staat nu en in de toekomst naar het oordeel van de Commissie niet in verhouding tot het veel grotere aantal studenten dat Aventus in Aalsmeer opleidt. De behoefte in de Stedendriehoek zal mede laag blijven omdat voor het Vliegveld Teuge geen prominente (groei)positie is weggelegd in het landelijk luchthavenbeleid.
- Aventus bereikt met de opleidingen in Aalsmeer per 1 oktober 2014 zo'n twee studenten uit de regio Stedendriehoek. Het overgrote deel van de studenten in Aalsmeer komt uit de regio daar en er is geen enkele reden aan te nemen dat deze zich na afloop van de studie zullen melden op de arbeidsmarkt voor technici in de Stedendriehoek.
- Tot slot constateert de Commissie dat de kwalificaties Mechatronica, niveaus 3 en 4, tot nu toe geen rol hebben gespeeld in de strategie van Aventus het aantal opgeleide technici voor de regio Stedendriehoek te vergroten. Deze kwalificaties worden door Aventus namelijk niet aangeboden in de Stedendriehoek. Ook voor de toekomst verwacht de Commissie niet dat de opleiding Mechatronica een belangrijke rol gaat spelen in het portfolio van Aventus, omdat op basis van de huidige samenwerkingsconstructie met VTOC Fokker Aventus zelf geen cruciale expertise opbouwt voor deze opleiding en Aventus binnen zijn portfolio prioriteit geeft aan Middenkader Engineering als brede (basis) techniekopleiding op niveau 4.

Het valt dus voor de Commissie niet goed in te zien waarom de samenwerking van Aventus met VTOC Fokker in een goeddeels door de laatste verzorgde opleiding te Aalsmeer, van strategische toegevoegde waarde zou zijn voor de opbouw van een geheel van moderne techniek-, in het bijzonder Mechatronica-opleidingen voor technici in de Stedendriehoek.

- Op basis van de criteria in artikel 6, onderdelen c t/m h, van de Beleidsregel komt de CMMBO tot de conclusie dat Aventus tevens onvoldoende de zorgplicht doelmatigheid naleeft voor de betreffende opleidingen in Aalsmeer.

Een belangrijke reden hiervoor is dat Aventus op het standpunt staat dat de eigen geïntegreerde opleiding is gebaseerd op het kwalificatiedossier (Machinebouw) Mechatronica en niet op het kwalificatiedossier Vliegtuigonderhoud. Het gaat volgens Aventus dan om twee verschillende, niet vergelijkbare opleidingen waardoor afstemming over doelmatigheid van het aanbod niet noodzakelijk is.

De CMMBO is van oordeel dat het hier wel om vergelijkbare opleidingen gaat en resultaatgerichte afstemming over de doelmatigheid van het aanbod noodzakelijk is. Deze afstemming heeft naar het oordeel van de Commissie onvoldoende plaatsgevonden in het voorjaar van 2013 alvorens Aventus de samenwerkingsovereenkomst met VTOC Fokker tekende (juli 2013) en daarmee van de opleiding te Aalsmeer een voldongen feit maakte. Ook daarna heeft tot op heden geen resultaatgerichte afstemming meer plaatsgevonden.

Advies

Op basis van de overwegingen adviseert de CMMBO Aventus de opleidingen die in samenwerking met VTOC in Aalsmeer aangeboden worden gefaseerd te beëindigen zodanig dat vanaf schooljaar 2016-2017 geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven en huidige studenten hun opleiding kunnen afronden. Dit laatste eventueel in samenwerking met het ROC van Amsterdam.

Tevens adviseert de CMMBO het ROC van Amsterdam de ingeslagen weg van kwaliteitsverbetering te vervolgen zodat er in deze regio kwalitatief goede mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud blijven voor studenten en bedrijfsleven. Daarnaast verzoekt de Commissie het ROC van Amsterdam, indien nodig, met Aventus tot afspraken te komen zodat studenten hun opleiding kunnen afronden.

De Commissie motiveert zijn advies als volgt²:

- De door Aventus in Aalsmeer aangeboden opleidingen hebben naar de mening van de Commissie niet de strategische waarde die Aventus er mee zegt voor ogen te hebben voor de regio Stedendriehoek. De Commissie is van oordeel dat, zeker wanneer een roc opleidingen aanbiedt buiten de 'eigen' regio (de wet spreekt niet voor niets van *Regionaal Opleidingencentrum*), en dit gebeurt in een domein waarvoor de Minister duidelijke doelmatigheidsafspraken heeft neergelegd, een roc gehouden is zich hiervan in het kader van de naleving van de zorgplichten expliciet rekenschap te geven. Inhoudelijk-strategische overwegingen zoals de behoeften van de eigen regio en de wenselijke ontwikkeling van het eigen opleidingsaanbod kunnen hierbij door een roc meegewogen worden, maar zij dienen dan wel solide onderbouwd te zijn.
- Het ontwikkelde concept van de verkorte driejarige geïntegreerde Mechatronica/Part-66 opleiding sluit minder aan bij de wensen vanuit luchtvaartbedrijven voor een op de sector toegesneden vierjarige publieke opleiding Vliegtuigonderhoud (niveau 4) met daarnaast een privaat aanbod aan Part-66 opleidingen voor bij- en nascholing.
- De CMMBO is van mening dat er ruimte is voor enige groei en kwaliteitsverbetering van het aanbod aan mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud. Het aanbod van Aventus in Aalsmeer voorziet in groei van het aanbod en groei van de studentenaantallen. Ook het ROC van Amsterdam heeft een infrastructuur gebouwd welke kan voorzien in groei van de studentenaantallen. Door het optreden van Aventus in Aalsmeer blijft deze (publiek gefinancierde) infrastructuur van het ROC van Amsterdam gedeeltelijk onbenut. Dit laatste is niet doelmatig en naar de mening van de Commissie ook niet verdedigbaar, omdat Aventus geen argumentatie aanreikt waaruit blijkt dat zijn aanbod in Aalsmeer, uit oogpunt van studenten en bedrijfsleven, van aanwijsbaar betere kwaliteit is dan het aanbod van het ROC van Amsterdam in Hoofddorp. Daarnaast constateert de CMMBO dat het ROC van Amsterdam in samenwerking met o.a. KLM verder werkt aan de verbetering van de kwaliteit van zijn opleidingen Vliegtuigonderhoud. Deze ontwikkeling moet naar het oordeel van de CMMBO voortgezet worden en uit doelmatigheidsoogpunt voorrang krijgen op het introduceren van

---

² Bij het opstellen van het advies betreft de CMMBO de aspecten in artikel 7, eerste lid van de Beleidsregel (o.a. kwaliteit, keuzevrijheid, toegankelijkheid en financiële situatie van het aanbod).

nieuw opleidingsaanbod.

- De keuzevrijheid voor studenten wordt beperkt indien één in plaats van twee aanbieders in de regio Schiphol nog opleidingen vliegtuigonderhoud aanbiedt. Gelet op de hoge kosten van de opleiding (prijsfactor 1,8) vindt de Commissie dit verdedigbaar.
- De opleiding van Aventus in Aalsmeer is uit financieel oogpunt minder toegankelijk dan de opleiding Vliegtuigonderhoud van het ROC van Amsterdam. Reden is de jaarlijkse verplichte bijdrage van € 1.700,-- van studenten aan VTOC Fokker voor de Part-66 modules, naast de wettelijke bijdrage. Bij het ROC van Amsterdam kunnen studenten vrijwillig bepalen of men Part-66 modules wil behalen (en betalen).
- Het financiële belang van de opleiding uit oogpunt van baten en lasten is voor beide mbo-instellingen relatief even groot (ca 2%). Een fasegewijze afbouw is voor Aventus naar verwachting financieel relatief minder ingrijpend dan voor ROC van Amsterdam, omdat ROC van Amsterdam ook de fysieke infrastructuur voor deze opleidingen zou moeten afbouwen.

De Commissie heeft kennisgenomen van de reacties van Aventus en het MBO-LVT op het ontwerpadvies (zie bijlagen 2 en 3) en heeft daarin geen aanleiding gevonden haar advies inhoudelijk aan te passen.

De Commissie macrodoelmatigheid mbo

Prof. dr. F. Leijnse
Voorzitter

ir. C.J. van Overveld
secretaris

Bijlagen:

1. Analyse casus Vliegtuigonderhoud
2. Reactie van Aventus op het ontwerpadvies
3. Reactie van het MBO-LVT op het ontwerpadvies

Bijlage 1

Analyse casus Vliegtuigonderhoud

1. Betrokken partijen (naam, contactpersoon en contactgegevens)

1.1 Indiener
Naam:
Het samenwerkingsverband MBO Luchtvaarttechniek (MBO-LVT). Het MBO-LVT bestaat uit vijf roc's die mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud verzorgen: ROC van Amsterdam, Deltion College, ROC Leeuwenborgh, ROC Tilburg en ROC West-Brabant ¹ .
Contactpersoon/contactpersonen:
Contactgegevens:
Samenwerkingsverband MBO Luchtvaarttechniek p/a Onderwijsgroep Tilburg Postbus 1330 5004 BH Tilburg
1.2 Overige partij(en)
Naam:
Regionaal Opleidingencentrum Aventus ('Aventus')
Contactpersoon/contactpersonen:
Contactgegevens:
Aventus Postbus 387 7300 AJ Apeldoorn

---

¹ Casus: 5 ROC's Vliegtuigonderhoud versus ROC Aventus, MBO-LVT, juni 2015

2. Korte samenvatting verzoek

De in het MBO-LVT samenwerkende 5 roc's (hierna: MBO-LVT) bieden de mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud aan. Van 2012 t/m 2013 heeft het MBO-LVT, samen met het College van Belanghebbenden Luchtvaartonderwijs (CvBLO) en enkele grote werkgevers, een onderzoek uitgevoerd naar de macrodoelmatigheid van de opleidingen Vliegtuigonderhoud. Hierin is beschreven dat de arbeidsmarkt het meest doelmatig bediend wordt vanuit de 5 roc's. Het MBO-LVT heeft vervolgens in 2013 doelmatigheids- en kwaliteitsafspraken gemaakt met het ministerie van OCW en het CvBLO².

Het MBO-LVT constateerde in 2013 ook dat een zesde roc, Aventus, een vergelijkbare opleiding vliegtuigonderhoud is gaan aanbieden. Deze wordt op basis van een samenwerkingsovereenkomst, verzorgd door Aventus en VTOC Fokker in Aalsmeer. Het MBO-LVT is van mening dat dit aanbod uit oogpunt van macrodoelmatigheid onwenselijk is en heeft daarover overleg gevoerd met Aventus. Dit overleg heeft volgens MBO-LVT niet tot resultaten geleid. Daarom heeft het MBO-LVT aan de Commissie macrodoelmatigheid mbo (CMMBO) een advies gevraagd over de ontstane situatie.

De belangrijkste vraag van MBO-LVT aan de CMMBO is of Aventus met de in Aalsmeer aangeboden opleiding de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid naleeft. Dit in relatie tot het aanbod van opleidingen Vliegtuigonderhoud door MBO-LVT in het algemeen en door ROC van Amsterdam, locatie Hoofddorp, in het bijzonder.

3. Algemene aandachtspunten casus

3.1 Op welke beroepsopleiding(en) richt het verzoek zich?

De CMMBO constateert dat het verschil van inzicht tussen partijen over naleving van de zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid zich richt op het volgende aanbod van opleidingen:

Vanuit MBO-LVT:

- De 5 roc's van het MBO-LVT bieden de mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud op mbo-niveaus 3 en 4 aan, overeenkomend met de huidige crebo's³ 95762, 95763 en 95764⁴. Het gaat hier om door het ministerie van OCW bekostigde opleidingen op basis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB).
- Het verzoek richt zich niet op de inhoudelijk gerelateerde Part-66 opleiding die valt onder

² 'Doelmatigheid mbo vliegtuigonderhoudstechniek', OCW, CvBLO, MBO-LVT, 2013

³ Registratiekenmerk in het Centraal register beroepsopleidingen (crebo)

⁴ Overeenkomend met bc-code 226, crebo-koppeltabel, OCW, CBS, SBB, MBO-Raad, 2014

de verantwoordelijkheid van de European Aviation Safety Agency (EASA). De Part-66 opleiding valt niet onder de WEB en wordt daarom niet door OCW bekostigd. Mbo-studenten Vliegtuigonderhoud die (ook) Part-66 certificaten willen behalen, kunnen hiervoor vrijwillig aanvullend aparte examens⁵ doen en moeten de kosten hiervan zelf betalen.

Vanuit Aventus:

- Aventus biedt in Aalsmeer opleidingen aan waarbij de bekostigde mbo-opleidingen Mechatronica (niveaus 3 en 4) geïntegreerd zijn met de niet bekostigde Part-66 opleidingen tot één curriculum⁶. Het gaat om Mechatronica-opleidingen met crebo's 91091 en 94262.
- Het initiatief voor deze geïntegreerde Mechatronica- en Part-opleiding is in 2013 genomen door VTOC Fokker dat in Aventus een bekostigde mbo-instelling als samenwerkingspartner heeft gevonden. Kenniscentrum Kenteq heeft de toepassing van het kwalificatiedossier Mechatronica als inhoudelijke basis voor deze geïntegreerde opleiding gefaciliteerd⁷.

Omdat Aventus de mbo-opleidingen Mechatronica niveaus 3 en 4 als basis hanteert, staat Aventus op het standpunt dat zijn aanbod aan opleidingen in Aalsmeer niet vergelijkbaar is met de mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud zoals die worden aangeboden door MBO-LVT. Het gaat volgens Aventus om verschillende opleidingen.

Op basis van de ontwerp Beleidsregel macrodoelmatigheid mbo⁸ beoordeelt de CMMBO eerst of er uit oogpunt naleving zorgplichten sprake is van 'eenzelfde' of 'vergelijkbare' opleidingen. De CMMBO is in redelijkheid van oordeel dat de door Aventus in Aalsmeer aangeboden geïntegreerde Mechatronica/Part-opleidingen vergelijkbaar zijn met de bekostigde mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud van het MBO-LVT. Redenen hiervoor zijn als volgt:

⁵ De Part-66 theorieopleiding kan door eenieder verzorgd worden. De Part-66 praktijkopleiding en de examinering van de Part-66 theorie- en praktijkopleiding is voorbehouden aan Part-147 gecertificeerde bedrijven. In Nederland zijn er drie Part-147 gecertificeerde bedrijven, namelijk VTOC-Fokker, AM&TS (gelieerd aan ROC West Brabant) en ACC (gelieerd aan Leeuwenborgh opleidingen).

⁶ Dat er sprake is van een geïntegreerde opleiding blijkt uit de ontvangen schriftelijke toelichting van Aventus (pagina 1, punt e), het 'Legitimeringsdocument Publiek – Private Samenwerking Aventus en VTOC' (pagina 2, 3^e en 4^e alinea) en de 'Overeenkomst tussen ROC Aventus en VTOC "Fokker" B.V.', 2013, (zie definitie 'Opleiding' en artikel 2.4).

⁷ Zie o.a. Toelichting van Aventus (pagina 1, 5^e alinea) en 'Legitimeringsdocument Publiek – Private Samenwerking Aventus en VTOC' (pagina 2, 4^e alinea)

⁸ Ontwerp Beleidsregel macrodoelmatigheid beroepsopleiding, Tweede Kamer, 2014-2015, 33948, nr. 15. De ontwerp Beleidsregel gaat in art 4, onder 2a.; art. 5, onder e en art 6, onder a. en c., uit van 'eenzelfde'/'vergelijkbare' beroepsopleidingen voor beoordeling van de naleving van zorgplichten. De CMMBO beoordeelt in deze casus of er sprake is van inhoudelijk vergelijkbare opleidingen in eenzelfde context. De door het ROC gekozen naamgeving voor de kwalificatie (crebo) die ten grondslag ligt aan de opleiding is hiervoor niet de enig bepalende factor. Voorts spreekt de Beleidsregel van 'in ieder geval de volgende criteria' aan de hand waarvan de naleving van de zorgplichten door de Commissie zal worden getoetst; dit betekent dat de opgesomde criteria niet uitputtend zijn maar door de Commissie in hun geheel, in hun context en in relatie tot overige overwegingen zullen worden gewogen.

- Er is sprake van één curriculum waarin de Part-66 opleidingen en de mbo-opleidingen Mechatronica geïntegreerd zijn. Dit curriculum is geheel in de context van vliegtuigonderhoud geplaatst. De student heeft geen keuze zich enkel in te schrijven voor de opleiding Mechatronica zonder deelname aan de Part-66 opleiding en zonder de context van vliegtuigonderhoud.
- In het zakelijk verkeer⁹ verzorgt VTOC Fokker namens Aventus de werving van studenten. Deze werving is geheel gericht op het beroep van vliegtuigonderhoudsmonteur en vliegtuigonderhoudstechnicus¹⁰. De opleiding Mechatronica wordt marginaal genoemd.
- Uit de tussen Aventus en VTOC Fokker gesloten overeenkomst en bijlage blijkt dat minimaal 56% van de aangeboden lestijd bestaat uit vakken gericht op vliegtuigonderhoud.

3.2 Wat is het verzorgingsgebied van opleiding(en)?

De Commissie constateert dat partijen verschillende invalhoeken hanteren als het gaat om het verzorgingsgebied van de betrokken opleidingen

Vanuit MBO-LVT:

- MBO-LVT benadert de casus in de eerste plaats vanuit een landelijke invalshoek. Dit gebaseerd op de in paragraaf 2 genoemde bestuursafspraken 'Doelmatigheid mbo Vliegtuigonderhoudstechniek'. Het MBO-LVT staat op het standpunt dat aanbod aan bekostigde mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud in het gehele land is voorbehouden aan de 5 roc's. Aanbod van andere mbo-scholen is hier dan ten principale mee in strijd.
- Daarnaast vraagt MBO-LVT specifiek aandacht voor de gevolgen van het aanbod van Aventus voor het verzorgingsgebied van de opleidingen Vliegtuigonderhoud van het ROC van Amsterdam. De betreffende onderwijslocaties van Aventus (VTOC Fokker, Aalsmeer) en ROC van Amsterdam (Hoofddorp) liggen geografisch dicht bij elkaar. Ondanks dat Aventus i.s.m. met VTOC Fokker landelijk potentiële studenten werft, bereikt Aventus vooral mbo-studenten in hetzelfde gebied als waarin ROC van Amsterdam werkzaam is met de opleidingen Vliegtuigonderhoud. Nagenoeg alle studenten van Aventus van de locatie Aalsmeer (per 1-10-2014, in totaal 155 studenten) zijn afkomstig uit de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland (Midden en Noord), Utrecht en Flevoland. Twee studenten zijn afkomstig uit de regio Stedendriehoek¹¹, de 'eigen' regio van ROC-Aventus.

⁹ Zoals bedoeld in artikel 7.1.2, eerste lid, Wet Educatie en Beroepsonderwijs

¹⁰ Zie: <http://www.vtoc.nl/nl/opleidingen/> (d.d. 30-9-2015)

¹¹ De door MBO-LVT ingediende casus '5 ROC's Vliegtuigonderhoud versus ROC Aventus' bevat in bijlage 1 een overzicht van de woonregio van de studenten die bij Aventus zijn ingeschreven als student Mechatronica, niveaus 3 en 4, en hun opleiding in Aalsmeer volgen. Deze gegevens zijn op verzoek van de Commissie door DUO geverifieerd.

Vanuit Aventus:

- Aventus motiveert de samenwerking met VTOC Fokker op basis van de doelstelling meer technici op te leiden voor m.n. de economische ontwikkeling van de regio Stedendriehoek. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van Teuge Airport. Aventus werkt met Teuge Airport en andere partners het plan TEACH (Teuge Education, Aviation, Competence & Hospitality Centre) uit, gericht op het opzetten van een praktijkleercentrum voor studenten van Aventus op Teuge Airport met als doel contextrijk leren te stimuleren¹². Het gaat hier om een voornemen. De Commissie is niet bekend met concrete stappen die sinds voorjaar 2013 zijn genomen ter realisatie van dit voornemen.

De Commissie houdt rekening met deze invalshoeken als uitgangspunt voor beoordeling of zorgplichten arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid worden nageleefd (zie paragrafen 4 en 5).

3.3 Aanbod van opleiding(en) in verzorgingsgebied

Het aantal mbo-studenten vliegtuigonderhoud van MBO-LVT en Aventus is weergegeven in de onderstaande tabel¹³:

Aantal studenten opleidingen vliegtuigonderhoud (niveaus 3 en 4)

Mbo-instelling	2011	2012	2013	2014
ROC West-Brabant	141	138	151	163
ROC Tilburg	158	139	144	144
Deltion College	209	194	201	205
ROC Leeuwenborgh	142	191	164	161
ROC Van Amsterdam	594	560	523	498
<i>subtotaal</i>	<i>1244</i>	<i>1222</i>	<i>1183</i>	<i>1171</i>
Aventus			71	155
<i>Totaal</i>	<i>1244</i>	<i>1222</i>	<i>1254</i>	<i>1326</i>

Landelijk niveau:

Het totaal aantal bekostigde studenten vliegtuigonderhoud op niveaus 3 en 4 bedraagt per 1 oktober 2014 op landelijk niveau ruim 1.300 studenten. Het overgrote deel hiervan is niveau 4.

Verzorgingsgebied ROC van Amsterdam en Aventus:

Het totaal aantal studenten van ROC van Amsterdam en Aventus bedraagt per 1 oktober 2014 respectievelijk 498 studenten (= ca. 37% van landelijk aantal) en 155 studenten¹⁴ (= ca. 12%

¹² De intentieverklaring TEACH is december 2013 ondertekend door o.a. Aventus, VNO-NCW Stedendriehoek, gemeente Voorst en Teuge Airport. Afspraken over samenwerking worden volgens informatie van Aventus nu verankerd in een samenwerkingsovereenkomst tussen Aventus, Teuge Airport en gemeente Voorst.

¹³ Bron: Basisregister onderwijsnummer, DUO, bewerking CMMBO

van landelijk aantal). Gezamenlijk is dit bijna de helft van het landelijk aantal studenten dat zich concentreert op onderwijslocaties in Hoofddorp en Aalsmeer. De instroom van nieuwe studenten per schooljaar 2015-2016 bedraagt voor zowel ROC van Amsterdam als Aventus circa 150 studenten¹⁵. Uitgaande van zijn 3-jarige opleiding zou met deze instroom Aventus in theorie kunnen doorgroeien naar ruim 400 studenten. Daar tegenover staat een daling van het aantal studenten bij ROC van Amsterdam die een infrastructuur voor zo'n 700 studenten heeft. Per 1 oktober 2014 bedraagt de onderbenutting bij ROC van Amsterdam zo'n 200 studenten.

Regio Stedendriehoek:

Deze regio kent tot nu toe geen eigen locatie met aanbod aan opleidingen vliegtuigonderhoud. Het draagvlak van het Vliegveld Teuge voor een eventuele toekomstige opleiding mbo-Vliegtuigonderhoud wordt door belanghebbenden bij de luchtvaart als te smal beoordeeld, mede gezien het luchthavenbeleid van de overheid, waarin voor Teuge geen grote uitbreiding is voorzien. Ook kent de regio Stedendriehoek geen aanbod van mbo-opleidingen Mechatronica voor de niveaus 3 en 4.

De commissie constateert dat het aanbod aan mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud een zwaartepunt heeft in de regio rond Schiphol (Hoofddorp en Aalsmeer) waarbij het aantal studenten van ROC van Amsterdam (Hoofddorp) afneemt en van Aventus (Aalsmeer) flink toeneemt. Het nieuwe aanbod in Aalsmeer leidt dus niet alleen tot een uitbreiding van het aantal studenten, maar gaat ook ten koste van de studenteninstroom in de bestaande opleidingsinfrastructuur van ROC van Amsterdam.

3.4 Arbeidsmarktperspectief van opleidingen

De CMMBO constateert dat uit kwantitatief oogpunt er op landelijk niveau sprake is van een redelijk evenwicht tussen vraag en aanbod van mbo-gediplomeerden Vliegtuigonderhoud. Vanwege de relatief grote doorstroom van gediplomeerden naar het hbo (die dus niet direct uitstromen naar de arbeidsmarkt), is er waarschijnlijk sprake van ruimte voor enige uitbreiding van het aanbod. Voor een jaarlijkse uitstroom van 400 gediplomeerden zijn, uitgaande van een opleidingsduur van 4 jaar, zo'n 1600 studenten nodig. Uit kwalitatief oogpunt richt de vraag vanuit de arbeidsmarkt zich meer op mbo-gediplomeerden Vliegtuigonderhoud dan op Part-66 gediplomeerden. De Commissie ontleent dit beeld aan de volgende informatie.

Kwantitatieve aansluiting tussen vraag en aanbod:

Er zijn diverse bronnen die een indicatie geven van het arbeidsmarktperspectief van opleidingen Vliegtuigonderhoud:

¹⁴ Het gaat hier om het totaal aantal studenten van de eerste twee cohorten van een driejarige opleiding. Het totaal aantal studenten van drie cohorten zal hoger liggen.

¹⁵ Opgave van beide scholen tijdens gesprek met CMMBO

Op landelijk niveau zijn er de volgende bronnen:

- Arbeidsmarktonderzoek in opdracht van het CvBLO¹⁶.
Dit rapport schetst, op basis van een enquête onder het bedrijfsleven in 2012 en onder voorbehoud dat de vraag (sterk) conjunctuurgevoelig is, de verwachte jaarlijkse behoefte aan mbo-gediplomeerden in de periode 2012-2016. De totale werkgelegenheid in de sector op mbo-niveau bedraagt ca. 6.560 plaatsen. De jaarlijkse behoefte aan instroom van mbo-gediplomeerden bedraagt in totaal zo'n 340 gediplomeerden. Uitgaande van een gedeelte van de gediplomeerden dat doorstroomt naar het hbo, wordt door het CvBLO het jaarlijks aantal benodigde mbo-gediplomeerden geschat op 400.
- Kans op Werk en Kans op Stage (SBB) geven een indicatie van toekomstige arbeidsmarktkansen van een opleiding¹⁷. Voor de opleidingen Vliegtuigonderhoud zijn deze indicatoren 'ruim voldoende', respectievelijk 'in evenwicht'.
- Het ROA¹⁸ voert jaarlijks een steekproefonderzoek uit onder schoolverlaters. Dit onderzoek brengt o.a. de positie van schoolverlaters op de arbeidsmarkt en/of vervolgonderwijs in kaart anderhalf jaar na schoolverlaten. Voor BOL-niveau 4 vliegtuigtechnieken blijkt hieruit o.a. dat op landelijk niveau 49% van deze schoolverlaters doorstroomt naar vervolgonderwijs (meestal hbo, waarvan een deel ook daadwerkelijk hbo-diploma haalt) en 63% zich aanbiedt op arbeidsmarkt. Er is geen werkloosheid onder deze schoolverlaters. Van de werkende schoolverlaters geeft 92% aan dat hun baan minimaal op niveau van hun opleiding is.

Op instellingsniveau zijn er de volgende bronnen:

- Het CBS onderzoekt de arbeidsmarktpositie van schoolverlaters één jaar na schoolverlaten¹⁹ per opleiding per instelling. Hieruit blijkt dat 70% en meer van de schoolverlaters vliegtuigonderhoud van Leeuwenborgh, ROC Tilburg, ROC van Amsterdam en Deltion College aan het werk is. Van ROC West-Brabant en Aventus zijn (nog) geen gegevens beschikbaar.
- Tenslotte is de beschikbaarheid van BPV-plaatsen (stageplaatsen) voor de opleiding op instellingsniveau een indicator voor de arbeidsmarktkansen. Inzicht in de beschikbaarheid van stageplaatsen wordt door instellingen zelf gegeven. Van de 5 roc's die binnen MBO-LVT samenwerken, geeft enkel ROC van Amsterdam aan structureel problemen te hebben met de beschikbaarheid van 'enkele tientallen' stageplaatsen. Over de opleiding van Aventus is geen informatie beschikbaar.

¹⁶ Arbeidsmarktonderzoek Vliegtuigtechnici onderhoud en nieuwbouw, mbo-niveau, 2012-2016, CvBLO, 2012

¹⁷ Voor toelichting zie: <http://www.kansopwerk.nl/>

¹⁸ Zie: <http://roastatistics.maastrichtuniversity.nl/SISOnline/Opleiding.aspx>. Hier is de BOL-opleiding niveau 4 vliegtuigtechnieken geselecteerd. De genoemde percentages zijn een gewogen gemiddelde van waarnemingen onder schoolverlaters in de periode schooljaar 2008-2009 t/m 2012-2013.

¹⁹ CBS onderzoekt dit door een bestandskoppeling van BRON en de Polisadministratie. Dit maakt het mogelijk een beeld te krijgen van de arbeidsmarktpositie van schoolverlaters per opleiding per instelling. Bewerking DUO.

Kwalitatieve aansluiting tussen vraag en aanbod:

Op basis van gesprekken die de Commissie met partijen en het CvBLO gevoerd heeft, constateert de Commissie het volgende t.a.v. de kwalitatieve aansluiting:

- Werkgevers stellen prijs op een op de sector toegesneden 4-jarige opleiding Vliegtuigonderhoud. Tijd die nodig wordt geacht om naast kennis ook de voor luchtvaart noodzakelijke houding aan te leren om m.n. veiligheid te waarborgen. Een verkorte 3-jarige geïntegreerde opleiding Mechatronica/Part-66 voldoet aan formele vereisten, maar is minder toegesneden op wensen van de luchtvaartindustrie.
- Er is, naar het oordeel van de belanghebbenden uit de industrie, bij grote werkgevers meer vraag naar gediplomeerden van de mbo-opleiding Vliegtuigonderhoud dan naar Part-66 gediplomeerden, omdat de eerste groep voor werkgevers minder duur is en lang niet alle werkzaamheden een Part-66 diploma vereisen. De behoefte aan Part-66 gediplomeerden wordt o.a. ingevuld door een deel van eigen werknemers een Part-66 opleiding te laten volgen.

3.5 Belanghebbenden

Belanghebbenden bij het luchtvaartonderwijs hebben zich verenigd in het College van Belanghebbenden Luchtvaartonderwijs (CvBLO). Het CvBLO bestaat uit vertegenwoordigers²⁰ van:

- Bedrijfsleven, waaronder enkele grotere werkgevers en brancheorganisaties.
- Onderwijsinstellingen, waaronder de 5 roc's binnen het MBO-LVT en hbo-instellingen. Naar verluidt is VTOC-Fokker in 2013 uit het CvBLO getreden).

Het CvBLO heeft namens de luchtvaartsector de bestuursovereenkomst 'Doelmatigheid mbo Vliegtuigonderhoudstechniek' mee ondertekend. Zoals in paragraaf 2 aangegeven is het uitgangspunt van deze overeenkomst dat mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud op macrodoelmatige wijze worden aangeboden door de 5 roc's MBO-LVT. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over kwaliteit en bekostiging van deze mbo-opleidingen en hebben werkgevers voor 5 jaar stagegaranties toegezegd.

In gesprek met de Commissie heeft de vertegenwoordiger van het CvBLO het belang van de bestuurlijke afspraken bevestigd voor een evenwichtige ontwikkeling van kwalitatief goed onderwijs. Ook is de Commissie niet gebleken dat de Minister aanleiding ziet van de in 2013 gemaakte afspraken af te wijken. Deze afspraken moeten daarom als richtsnoer worden beschouwd bij het beoordelen van arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid in de sector mbo-Vliegtuigonderhoud. Zij zijn daarmee richtinggevend, ook in de naleving van de zorgplichten door niet rechtstreeks bij de afspraken betrokken roc's en derden.

²⁰ Zie ook: <http://www.collegeluchtvaartonderwijs.nl/>

3.6 Resultaten van afstemming tussen partijen

De CMMBO constateert dat vanaf het voorjaar van 2013 overleg tussen partijen over arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid van de betrokken opleidingen heeft plaatsgevonden en dat het overleg niet tot resultaten heeft geleid.

- Uit de aangereikte informatie²¹ blijkt dat vanaf voorjaar 2013 (informeel) overleg heeft plaatsgevonden tussen MBO-LVT en Aventus. De Commissie is niet gebleken dat Aventus het initiatief tot dit overleg heeft genomen. Vanuit MBO-LVT had het overleg ten doel Aventus te bewegen geen samenwerking aan te gaan met VTOC Fokker voor het aanbieden van een geïntegreerde opleiding Mechatronica/Part-66 op de locatie van VTOC Fokker in Aalsmeer. Dit mede gebaseerd op de uitkomsten van een onderzoek van MBO-LVT, CvBLO en grotere werkgevers naar de macrodoelmatigheid van mbo-opleidingen Vliegtuigonderhoud²² en het overleg hierover met het ministerie van OCW waaruit naar voren is gekomen dat er geen vraag is naar meer aanbod en aanbieders.
- Nadat Aventus en VTOC Fokker een overeenkomst hebben gesloten (d.d. 13 juli 2013) heeft Aventus aan MBO-LVT verzocht om aansluiting bij de bestuurlijke overeenkomst 'Doelmatigheid mbo Vliegtuigonderhoudstechniek' (d.d. 6 juni 2013). Dit verzoek is volgens Aventus ongemotiveerd afgewezen door MBO-LVT, omdat in deze afspraak niet expliciet is vastgelegd dat aanbod aan opleidingen Vliegtuigonderhoud is voorbehouden aan de 5 roc's van het MBO-LVT. Volgens MBO-LVT is het verzoek afgewezen in het licht van de bestuurlijke overeenkomst en het in het vorig punt genoemde macrodoelmatigheidsonderzoek dat het aanbod beperkt moet blijven tot maximaal de huidige 5 aanbieders.
- Daarna zijn er nog contacten geweest tussen partijen, zonder resultaat.

3.7 Overige aandachtspunten

Het MBO-LVT vraagt zich in zijn verzoek af of de publiek private samenwerking tussen VTOC Fokker en Aventus voldoet aan geldende regelgeving.

Daarnaast komt uit de verkregen informatie naar voren dat de toekomst van de niet bekostigde opleider VTOC Fokker afhankelijk lijkt van samenwerking met een bekostigd roc. Het verdwijnen van VTOC Fokker zou uit landelijk belang voor ontwikkeling van het luchtvaartonderwijs ongewenst zijn vanwege zijn Part-147 certificering waardoor VTOC Fokker ook de Part-66 praktijkopleiding en Part-66 examinering (theorie en praktijk) mag verzorgen. De commissie constateert dat naast VTOC Fokker (inmiddels) twee andere instanties in Nederland Part-147 gecertificeerd zijn, namelijk AM&TS (gelieerd aan ROC West Brabant) en ACC (gelieerd aan Leeuwenborgh opleidingen).

²¹ Casus: 5 ROC's Vliegtuigonderhoud versus ROC Aventus, MBO-LVT, juni 2015, pag. 4

²² Business case Vliegtuigonderhoud, onderzoek naar WEB-opleidingen Vliegtuigonderhoud, 18 april 2013

De CMMBO heeft kennis genomen van deze informatie. Het toetsen van publiek-private samenwerkingsverbanden aan bestaande regelgeving hoort niet tot de taken van de CMMBO, net als advisering over niet-bekostigd beroepsonderwijs. De CMMBO doet dan ook geen uitspraken over deze signaleringen.

4. Naleving zorgplicht arbeidsmarktperspectief

Op basis van de analyse in de vorige paragraaf constateert de CMMBO dat de 5 roc's van het MBO-LVT samen met bedrijfsleven en overheid afspraken hebben gemaakt over de macrodoelmatigheid van het aanbod aan opleidingen Vliegtuigonderhoud en deze uitvoeren. Daarom richt de CMMBO zich in deze paragraaf op de vraag of Aventus de zorgplicht arbeidsmarktperspectief heeft nageleefd voor de samen met VTOC Fokker verzorgde opleidingen in Aalsmeer.

De naleving van de zorgplicht arbeidsmarktperspectief wordt bepaald aan de hand van de criteria in artikel 5 van het ontwerp Beleidsregel macrodoelmatigheid mbo.

4.1 Is meer dan 30% van de gediplomeerden van de beroepsopleiding(en) binnen anderhalf jaar na afstuderen nog werkloos? (Artikel 5a)
Hierover zijn geen gegevens beschikbaar. Het eerste cohort van de opleiding van Aventus in Aalsmeer studeert in schooljaar 2015-2016 af.
4.2 Heeft meer dan 50% van de gediplomeerden van de beroepsopleiding(en) een baan onder het niveau van de opleiding? (Artikel 5b)
Ok hierover zijn geen gegevens beschikbaar, zie 4.1
4.3 Heeft het betrokken bevoegd gezag zich voldoende rekenschap gegeven van de verwachte behoefte aan gediplomeerden van de beroepsopleiding(en) op de regionale arbeidsmarkt, hetgeen wordt ondersteund met actuele en zo volledig mogelijke data waarmee die behoefte aannemelijk wordt gemaakt? (artikel 5c)
Nee. De CMMBO constateert dat Aventus zijn samenwerking met VTOC Fokker in belangrijke mate motiveert vanuit de regionale doelstelling om in de Stedendriehoek meer technici op te leiden. De samenwerking met Teuge Airport en andere regionale partners in het Teuge Education, Aviation, Competence & Hospitality Centre (TEACH) moet hieraan bijdragen. De geïntegreerde opleiding Mechatronica/Part-66 die Aventus in samenwerking met VTOC heeft ontwikkeld in Aalsmeer wordt gezien als instrument om meer jongeren te interesseren voor een bredere techniekopleiding (Mechatronica) in context van de luchtvaart in de Stedendriehoek.
Naar het oordeel van de CMMBO is dit onvoldoende onderbouwing voor de opleidingen die Aventus nu in Aalsmeer aanbiedt. Redenen hiervoor zijn:

- De regionale samenwerking in het TEACH bevindt zich vanaf 2013 nog steeds in een voorbereidende fase, waardoor nog niet duidelijk is aan hoeveel gediplomeerden van de opleiding, zoals die met VTOC Fokker in Aalsmeer verzorgd wordt, in de regio Stedendriehoek/Teuge Airport behoefte is. Op grond van de beschikbare informatie²³ is de Commissie van oordeel dat deze behoefte niet in verhouding staat tot de aantallen studenten die Aventus in Aalsmeer opleidt (per 1-10-2014 reeds 12% van het totale landelijk aanbod, exclusief derde cohort dat per 1-8-2015 is gestart). Gezien de huidige omvang van de werkgelegenheid op Vliegveld Teuge, en het landelijk luchthavenbeleid, verwacht de CMMBO niet dat Airport Teuge zich binnen afzienbare tijd zodanig gaat ontwikkelen dat er een substantiële vraag naar technici in de context van de luchtvaart ontstaat die een regionaal aanbod van de samen met VTOC Fokker in Aalsmeer ontwikkelde opleiding legitimeert.
- Aventus bereikt met de opleidingen in Aalsmeer per 1 oktober 2014 zo'n twee studenten uit de regio Stedendriehoek. Het overgrote deel van de studenten in Aalsmeer komt uit de regio aldaar. De Commissie is van mening dat het aanbod op de locatie Aalsmeer onvoldoende bijdraagt aan het vergroten van het aantal (luchtvaart)technici in de regio Stedendriehoek, voor zover daar behoefte aan bestaat (zie vorig punt).
- Tot slot constateert de Commissie dat de kwalificaties Mechatronica, niveau 3 en 4, tot nu toe geen rol hebben gespeeld in de strategie van Aventus het aantal opgeleide technici voor de regio Stedendriehoek te vergroten. Deze opleidingen worden door Aventus in de regio Stedendriehoek namelijk niet aangeboden²⁴. Ook naar de nabije toekomst toe verwacht de Commissie niet dat de opleiding Mechatronica een belangrijke rol gaat spelen in het portfolio van Aventus, omdat:
  - Op basis van de huidige samenwerkingsconstructie met VTOC Fokker, waarbij VTOC Fokker niet alleen een overwegend deel van de opleiding verzorgt, maar ook vrijwel het gehele vakspecifieke deel²⁵, Aventus zelf nauwelijks expertise opbouwt voor een eigen opleiding Mechatronica.
  - Aventus binnen zijn portfolio prioriteit geeft aan Middenkader Engineering als brede techniekopleiding op niveau 4.

4.4 Heeft het bevoegd gezag in voldoende mate gezien, indien het een beroepsopleiding betreft die mede op de landelijke arbeidsmarkt is gericht, wat de verwachte behoefte aan gediplomeerden op de landelijke arbeidsmarkt is, en is op basis hiervan het aanbieden van de betreffende beroepsopleiding te rechtvaardigen? (Artikel 5d)

²³ Op Teuge Airport zijn 34 bedrijven gevestigd, waaronder hotels, restaurants, vliegsport, toeleveranciers luchtvaart, luchtfotografie en onderhoudsbedrijven, E-zine Stedendriehoek, december 2014

²⁴ Zie: <http://www.ventus.nl/portal/page/portal/web/vindjeopleiding-mbo-branches>

²⁵ Voor de opleiding in Aalsmeer verzorgt Aventus de generieke vakken zoals Nederlands, Engels, Rekenen, Loopbaanoriëntatie, Natuurkunde, Electro en vaktheorie en VTOC de vakgerichte Part-66 modules in een verhouding van ca. 43%:57% van de lesuren (Bol-4 opleiding).

Nee. Naar het oordeel van de CMMBO onderbouwt Aventus zijn aanbod aan opleidingen in Aalsmeer niet aan de hand van landelijke gegevens over de verwachte behoefte aan gediplomeerden vliegtuigonderhoud. Dit omdat Aventus op het standpunt staat de opleiding Mechatronica en niet Vliegtuigonderhoud in Aalsmeer aan te bieden. Ook in de ontvangen toelichting verwijst Aventus naar landelijke gegevens over arbeidsmarktpositie van gediplomeerden Mechatronica²⁶. De Commissie is van mening dat de geïntegreerde opleiding Mechatronica/Part-66 in Aalsmeer van Aventus uit oogpunt van naleving zorgplichten wel vergelijkbaar is met de opleiding Vliegtuigonderhoud (zie paragraaf 3.1) en dat onderbouwing vanuit deze context (zie paragraaf 3.4) wel moet plaatsvinden.
4.5 Heeft het bevoegd gezag bij het inschrijven van deelnemers in voldoende mate met andere aanbieders van eenzelfde beroepsopleiding afstemming bereikt met het oog op het arbeidsmarktperspectief van de betreffende beroepsopleiding? (Artikel 5e)
Nee, tussen MBO-LVT en Aventus is geen afstemming bereikt over het inschrijven van studenten met het oog op het arbeidsmarktperspectief van opleidingen Vliegtuigonderhoud. Dit spitst zich volgens de Commissie met name toe op ROC van Amsterdam (Locatie Hoofddorp) en Aventus (locatie Aalsmeer). Dit is redelijkerwijs één oorzaak van een ervaren tekort aan stageplaatsen bij ROC van Amsterdam. Ook over de instroom in schooljaar 2015-2016 heeft tussen beide scholen geen afstemming plaatsgevonden en bereikt.
4.6 Heeft het bevoegd gezag zich voldoende rekenschap gegeven van de bijdrage van de betreffende beroepsopleiding aan doorstroom naar een hoger opleidingsniveau of naar het hoger beroepsonderwijs? (Artikel 5f)
Hierover zijn nog geen gegevens beschikbaar, zie 4.1
4.7 Heeft het bevoegd gezag in voldoende mate onderzocht of de benodigde beroepspraktijkvormingsplaatsen beschikbaar zijn voor het aantal deelnemers van de betreffende beroepsopleiding? (Artikel 5g)
Nee, zie paragrafen 4.4 en 4.5. Aventus geeft aan nu wel afspraken te willen maken met andere roc's over beschikbaarheid stageplaatsen.
4.8 Borgt het bevoegd gezag de toegankelijkheid van onderwijs voor kansarme groepen in de arbeidsmarktregio met het verzorgen van de betreffende beroepsopleiding? (Artikel 5h)
Niet van toepassing. Het gaat hier om een (gespecialiseerde) niveau 4 opleiding.
4.9 Zijn er overige argumenten voor niet naleving zorgplicht arbeidsmarktperspectief?
Nee

²⁶ Schriftelijke toelichting Aventus op vragen van de CMMBO, pagina 4 en 5

5. Naleving zorgplicht doelmatigheid

De naleving van de zorgplicht doelmatigheid door Aventus wordt bepaald aan de hand van de criteria in artikel 6 van het ontwerp Beleidskader macrodoelmatigheid mbo.

5.1 Wordt er door twee of meer instellingen in hetzelfde verzorgingsgebied dezelfde beroepsopleiding aangeboden en heeft tenminste één instelling 18 of minder studenten voor die beroepsopleiding ingeschreven? (Artikel 6a)
Nee
5.2 Zijn er landelijk minder dan 50 studenten ingeschreven voor de betreffende beroepsopleiding en zijn deze studenten verdeeld over twee of meer instellingen? (Artikel 6b)
Nee
5.3 Heeft het bevoegd gezag zich voldoende rekenschap gegeven van het aantal vergelijkbare bekostigde beroepsopleidingen in hetzelfde verzorgingsgebied? (Artikel 6c)
Nee. De Commissie is van mening dat dit zich toespitst op het aanbod in het verzorgingsgebied waarin de locaties Aalsmeer (Aventus) en Hoofddorp (ROC van Amsterdam) liggen, zie paragraaf 3.2. Aventus stemt niet af met ROC van Amsterdam over bijvoorbeeld instroom in opleidingen, maar profileert zich als een concurrerende aanbieder van mbo-opleidingen vliegtuigonderhoud die zich van roc's o.a. onderscheidt op een verkorte opleidingsduur en verplichte Part-66 diplomering.
5.4 Heeft het bevoegd gezag de afstemming met andere bevoegd gezagsorganen gezocht en afdoende aangestuurd op samenwerking zodat een doelmatig aanbod van de betreffende beroepsopleiding(en) tot stand komt? (Artikel 6d)
Nee, zie paragrafen 3.1, 3.6 en 5.3. De Commissie concludeert dat Aventus niet afdoende aanstuurt op samenwerking met andere scholen uit oogpunt van een doelmatig aanbod aan opleidingen Vliegtuigonderhoud. Dit voornamelijk met als argument dat het om een andere opleiding zou gaan dan de mbo-kwalificatie Vliegtuigonderhoud, namelijk Mechatronica.
5.5 Heeft het bevoegd gezag zich voldoende rekenschap gegeven, indien het een beroepsopleiding betreft die mede op de landelijke arbeidsmarkt is gericht, van het aantal vergelijkbare bekostigde opleidingen op landelijk niveau? (Artikel 6e)
Nee, zie vorige paragraaf 5.4.
5.6 Heeft het bevoegd gezag op zorgvuldige wijze een schatting gemaakt van de ontwikkeling van de instroom aan de hand van een realistische onderbouwing en heeft het zich voldoende rekenschap gegeven van de invloed van de instroom binnen diens beroepsopleiding op vergelijkbare bekostigde beroepsopleidingen in dezelfde arbeidsmarktregio? (Artikel 6f)

Nee, Aventus motiveert de samenwerking met VTOC Fokker op grond de regionale doelstelling om met Teuge Airport en andere regionale partners meer (vliegtuigonderhouds)technici voor de regio op te leiden. Zoals in paragraaf 4.3 aangegeven ziet de Commissie redelijkerwijs nauwelijks tot geen relatie tussen deze doelstelling en de activiteiten van Aventus in Aalsmeer.

5.7 Heeft het bevoegd gezag in voldoende mate de samenwerking gezocht met het bedrijfsleven om te komen tot een doelmatige organisatie van de beroepsopleiding? (Artikel 6g)

Nee, de Commissie constateert dat Aventus geen overleg heeft gezocht met bijvoorbeeld het College van belanghebbenden luchtvaartonderwijs (CvBLO), een platform dat zich met onderwijsinstellingen en bedrijfsleven richt op afstemming van vraag en aanbod aan luchtvaartopleidingen. De Commissie heeft niet kunnen constateren dat, behalve met Airport Teuge, Aventus met de luchtvaartsector samenwerking heeft gezocht over doelmatige organisatie van het luchtvaartonderwijs.

5.8 Heeft het bevoegd gezag bij het starten van een nieuwe beroepsopleiding op een juiste wijze rekening gehouden met de aanwezigheid van reeds bestaande (kapitaalintensieve) infrastructuur bij vergelijkbare beroepsopleidingen bij andere instellingen? (Artikel 6h)

Nee. Aventus geeft aan door de samenwerking met VTOC Fokker het niet nodig was rekening te houden met de infrastructuur van vergelijkbare beroepsopleiding²⁷. De Commissie deelt dit standpunt niet.

De Commissie constateert daarnaast dat ROC van Amsterdam na beëindiging van zijn samenwerking met VTOC Fokker in 2012 zelf heeft geïnvesteerd in infrastructuur op locatie Hoofddorp. Volgens opgave van ROC van Amsterdam beschikt locatie Hoofddorp nu over een capaciteit voor ca. 700 studenten.

In 2013 is Aventus de samenwerking aangegaan met VTOC Fokker waardoor ook de infrastructuur van VTOC benut wordt voor publiek bekostigd onderwijs. Dit is redelijkerwijs een reden dat de infrastructuur van ROC van Amsterdam nu niet volledig benut wordt met ca. 500 studenten per 1 oktober 2014.

5.9 Zijn er overige argumenten voor niet naleving zorgplicht doelmatigheid?

Ja. Naar het oordeel van de Commissie is de doelmatigheid van besteding van de bekostiging in het onderhavige geval mogelijk in het geding doordat:

- de ontwikkeling, inhoudelijke vormgeving en onderwijsuitvoering van de opleiding te Aalsmeer in overwegende mate (56 % of meer) niet wordt verzorgd door Aventus maar door

²⁷ Toelichting Aventus op vragen van de CMMBO, pag. 6, punt 12

VTOC Fokker.

- De opleiding in Aalsmeer bovendien niet afdoende is gelegitimeerd als een noodzakelijke eerste stap in de ontwikkeling door Aventus van een gemoderniseerd aanbod van techniekopleidingen met Mechatronica als gemeenschappelijke basis voor de regio Stedendriehoek.
- De opleiding in Aalsmeer naast uitbreiding van het aantal studenten ook ten koste gaat van de instroom in het bestaande publiek gefinancierde aanbod.

6. Overige aspecten

De commissie houdt op basis van de Beleidsregel in zijn adviezen rekening met de aspecten kwaliteit van het opleidingsaanbod, keuzevrijheid voor studenten, toegankelijkheid van het onderwijs en financiële gevolgen voor instellingen. Deze aspecten zijn hier verder uitgewerkt.

6.1 kwaliteit van het opleidingsaanbod in het verzorgingsgebied

De kwaliteit van de aangeboden opleidingen kan in kaart gebracht worden aan de hand van o.a. de indicatoren jaar- en diplomaresultaat (bron: Inspectie van het onderwijs), studenttevredenheid (bron: JOB-monitor) en tevredenheid bedrijfsleven (landelijke indicator nog in ontwikkeling).

- Jaar- en diplomaresultaat:

MBO-LVT heeft onderstaande gegevens aangeleverd over jaar- en diplomaresultaat van de betrokken opleidingen per instelling. De Inspectienorm voor jaarresultaat niveaus 3 en 4 bedraagt resp. 65,3% en 64,2%, voor diplomaresultaat is dit 67,3% voor beide niveaus.

Tabel 1. Jaar- en diplomaresultaten¹ 2013-2014 van de opleidingen vliegtuigonderhoud en vliegtuigtechniek.

2013/2014	BC-code 226 niv 4 Jaarresultaat *	BC-code 226 niv 4 Diplomaresultaat*	BC-code 227 niv 3 Jaarresultaat	BC-code 227 niv 3 Diplomaresultaat
ROC van Amsterdam	43%**	46%**	77%	84%
ROC Leeuwenborgh	77%	81%	84%	63%
ROC West-Brabant	85%	85%	100%	100%
Deltion College	91%	94%	100%	100%
ROC Tilburg	57%	59%	100%	100%

Toelichting.

*Bij bc-code 226 zijn de niveau 3 opleidingen buiten beschouwing gelaten. Opleiding 95762 is een nieuwe opleiding waar in 2013 – 2014 slechts enkele kandidaten aan het examen hebben deelgenomen.

**De voorlopige resultaten van ROCvA van het jaar 2014-2015 geven een positieve ontwikkeling aan, doordat kwaliteit, inhoud en inrichting van de opleidingen zijn aangepast.

Voor bc-code 226 niv 4: JR=68% / DR=71% en voor bc-code 227 niv 3: JR=81% / DR=91%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de meeste opleidingen voldoen aan de Inspectienormen. ROC van Amsterdam is een inhaalslag aan het maken.

Aventus heeft geen gegevens kunnen aanleveren over jaar- en diplomarendement, omdat het eerste cohort pas aan het eind van schooljaar 2015-2016 zal afstuderen.

- Studenttevredenheid:

De studenttevredenheid per opleiding per instelling voor het MBO-LVT is weergegeven in de tabel op de volgende pagina. Hieruit blijkt dat alle opleidingen van een (ruime) voldoende scoren.

Voor de opleiding van Aventus in Aalsmeer heeft nog geen tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden.

Tabel 2. Rapportcijfers JOB-monitor 2014 en 2012 (per ROC) van de gezamenlijke opleidingen vliegtuigonderhoudstechniek en van de betreffende scholen.

	2014, opleidingen vliegtuigonderhoud	2014, school	2012, opleidingen vliegtuigonderhoud	2012, school
ROC van Amsterdam	6,7	6,2	6,8	6,3
ROC Leeuwenborgh	7,5	6,8	7,5	6,2
ROC West-Brabant	7,7	7,1	7,9	7,7
Deltion College	7,4	7,0	6,9	6,1
ROC Tilburg	7,4	6,8	7,5	6,6

- Tevredenheid bedrijfsleven:

Er is geen uniforme indicator waardoor prestaties van scholen met elkaar vergeleken kunnen worden. Mede daarom hebben instellingen geen gegevens hierover aan kunnen leveren.

6.2 keuzevrijheid voor studenten

Het aanbod van opleidingen van instellingen van het MBO-LVT is uit oogpunt van geografische spreiding grotendeels complementair aan elkaar en overlapt nauwelijks. Studenten die voor een opleiding Vliegtuigonderhoud kiezen, zullen in de praktijk vaak kiezen voor de dichtstbijzijnde locatie. Keuzemogelijkheden tussen twee aanbieders in één regio zijn in de praktijk niet aan de orde. Deze situatie van 'geen keuze' voor studenten en 'geen concurrentie' tussen roc's is in de eerder gememoreerde doelmatigheidsafspraken bewust gecreëerd.

Door de introductie van de Aventus opleiding in Aalsmeer wordt in een, overigens de belangrijkste, regio voor Vliegtuigonderhoud een dergelijke keuze voor studenten wel gecreëerd. De vraag die voorligt is of deze keuzemogelijkheid voor studenten in zich doelmatig is. Deze vraag dient Aventus zich in het kader van de naleving van de zorgplichten expliciet te stellen, daarbij uitdrukkelijk rekening houdend met het eerdergenoemde convenant. Vanwege de hoge Rijksbijdrage aan de opleiding Vliegtuigonderhoud waarover in het convenant afspraken zijn gemaakt (prijsfactor 1,8), vindt de commissie het uit oogpunt van doelmatigheid verdedigbaar dat er geen keuzemogelijkheid is.

6.3 toegankelijkheid van het onderwijs (voor m.n. kansarme groepen)

Met het oog op mogelijke ondoelmatigheid van het aanbod aan opleidingen in Aalsmeer en Hoofddorp constateert de Commissie dat de toegankelijkheid van opleidingen uit financieel oogpunt verschillend is.

ROC van Amsterdam biedt de bekostigde opleiding Vliegtuigonderhoud apart aan van de niet bekostigde Part-66 opleiding. Aan het volgen van de opleiding Vliegtuigonderhoud is de wettelijke bijdrage en een bijdrage voor lesmateriaal van toepassing. Studenten maken daarnaast zelf een

keuze of ze Part-66 certificaten willen behalen. Indien men hiervoor kiest, moet men hiervoor apart betalen.

Aventus biedt i.s.m. VTOC Fokker de opleiding Mechatronica en de Part-66 opleidingen geïntegreerd aan. Volgens de overeenkomst tussen Aventus en VTOC Fokker²⁸ is iedere student voor het deelnemen aan het Part-deel van de opleiding een vergoeding verschuldigd van € 1.700,-- per studiejaar aan VTOC Fokker. Door Aventus wordt voor het Mechatronica-deel geen andere bijdragen gevraagd naast de wettelijke bijdrage. De Commissie constateert dat uit oogpunt van de student deelname aan de geïntegreerde opleiding feitelijk afhankelijk is van een eigen bijdrage van € 1.700,-- per studiejaar, naast de wettelijke bijdrage.

Uit financieel oogpunt is het aanbod van Aventus in Aalsmeer minder toegankelijk dan de opleiding Vliegtuigonderhoud van het ROC van Amsterdam in Hoofddorp.

6.4 financiële gevolgen voor instelling

De Commissie heeft aan Aventus en ROC van Amsterdam gevraagd op hoofdlijnen inzicht te geven in de baten en lasten van hun betrokken opleidingen in relatie tot de totale lasten en baten van de instelling. Voor beide instellingen geldt dat de betrokken opleidingen bijna 2% vormen van hun totale lasten en baten. Daarnaast heeft ROC van Amsterdam investeringen gedaan in de opleidingsinfrastructuur. Voor Aventus geldt dit laatste in beginsel niet²⁹.

---

²⁸ Overeenkomst tussen ROC Aventus en VTOC Fokker B.V., juli 2013, artikel 10.11

²⁹ Overeenkomst tussen ROC Aventus en VTOC Fokker B.V., juli 2013, artikel 10.2

Bijlage 2

Aventus

De school waar jij 't maakt

Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Aventus

College van bestuur

Laan van de Mensenrechten 500

7331 VZ Apeldoorn

Postbus 387

7300 AJ Apeldoorn

T 088 - 283 68 87

www.ventus.nl

Retouradres: CvB, Postbus 387, 7300 AJ Apeldoorn

Commissie Macrodoelmatigheid MBO

t.a.v. Prof. dr. F. Leijnse

Postbus 85498

2508 CD Den Haag

onderwerp
ontwerpadvies casus vliegtuigonderhoud

kenmerk
15U153/C/04/PvB/WK

datum
12 november 2015

Geachte heer Leijnse,

Op 30 oktober jl. ontvingen wij het ontwerpadvies van de Commissie macrodoelmatigheid mbo over de casus Vliegtuigonderhoud die het samenwerkingsverband MBO-Luchtvaarttechniek aan de Commissie heeft voorgelegd.

In het begeleidend schrijven nodigt u ons uit daarop een reactie te geven en verzoekt u ons aan te geven wat Aventus met het advies denkt te gaan doen.

Op basis van overwegingen genoemd in uw brief adviseert de commissie ons de opleidingen die in samenwerking met VTOC in Aalsmeer aangeboden worden, gefaseerd te beëindigen zodanig dat vanaf schooljaar 2016-2017 geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven en huidige studenten hun opleiding kunnen afronden.

Wij hebben met grote teleurstelling kennis genomen van het advies van de commissie. Wij zijn van mening dat we bij ons besluit tot het aangaan van een duurzame samenwerking met VTOC Fokker op het terrein van technische beroepsopleidingen zeer zorgvuldig te werk zijn gegaan. Naar onze overtuiging hebben we daarbij alle op het moment van het aangaan van de samenwerking met VTOC vigerende wet- en regelgeving in acht genomen. In dat kader hebben we voorafgaande aan ons besluit tot het aangaan van de samenwerking een uitgebreid doelmatigheidsonderzoek doen uitvoeren en de resultaten daarvan vastgelegd in het legitimeringsdocument publiek-private samenwerking Aventus en VTOC Fokker BV welke wij u eerder al hebben doen toekomen. Wij delen dan ook niet de opvatting van de commissie dat wij onze zorgplicht voor de door ons aangeboden opleidingen Mechatronica niveau 3 en 4 onvoldoende naleven. Deze door de commissie geconstateerde tekortkoming is naar onze mening niet aan de orde en heeft ons dan ook diep gegriefd.

Datum: 12 november 2015
Kenmerk: 15U153/C/04/PvB/WK
Blad: 2

Hoewel wij teleurgesteld zijn in het advies van de commissie hebben wij desalniettemin besloten dit advies over te nemen. Wij zullen de betreffende opleidingen dan ook op zorgvuldige wijze gefaseerd beëindigen. Dat betekent dat wij voor deze opleidingen vanaf schooljaar 2016-2017 geen nieuwe studenten meer zullen inschrijven maar dat de huidige studenten hun opleiding kunnen afronden.

Ik vertrouw u hiermee te voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

ing. G.A. Alewijnse MMC
voorzitter college van bestuur

Bijlage 3

Aan:

CMMBO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag

Datum 12 november 2015
Onderwerp reactie MBO LVT op ontwerpadvies casus Vliegtuigonderhoud

Geachte commissie,

Namens de vijf ROC 's verenigd in MBO Luchtvaarttechniek reageer ik in deze brief op uw ontwerpadvies van 30 oktober 2015. Wij onderschrijven de inhoud van het advies en zijn benieuwd naar de reactie van Aventus. MBO Luchtvaarttechniek ziet het advies als een stimulans om verder te gaan op de ingeslagen weg van kwaliteitsverbeteringen en bovenregionale afstemming tussen de onderwijsinstellingen, hetgeen we in goede samenwerking met de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven doen.

Hieronder vindt u onze reactie op uw verzoek om eventuele feitelijke onjuistheden en voorgenomen actie naar aanleiding van het advies aan te geven.

1. Eventuele feitelijke onjuistheden.

- a. De huidige prijsfactor voor de opleidingen vliegtuigonderhoudstechniek bedraagt conform de nieuwe bekostigingssystematiek mbo 1.8 (niet 1.7).
- b. Het advies vermeldt dat het eerste cohort van de Aventus-VTOC opleiding pas in 2016 afstudeert. Voor de niveau 3 opleidingen (2-jarig) die in 2013 gestart zijn, zou dit 2015 moeten zijn. Is de vermelding in het advies onjuist of zijn er geen 2 jarige opleidingen gestart in 2013?

2. Opvolging advies CMMBO.

- a. ROC van Amsterdam volgt het advies van de CMMBO om de ingeslagen weg van kwaliteitsverbeteringen te vervolgen. De resultaten van de samenwerking met KLM (o.a. verbetering curriculum) worden gedeeld met de andere mbo opleidingen vliegtuigonderhoudstechniek. Daarnaast heeft ROCvA een omvangrijk investeringsprogramma gestart onder de naam "Hangaar 2.0". De komst van een Boeing 737-200 en aanpassing van de praktijkshops maken daarvan onderdeel uit.
- b. ROC van Amsterdam onderschrijft dat het belang van de studenten vliegtuigonderhoudsopleidingen om hun opleiding te kunnen afronden voorop staat. ROCvA heeft een sterke voorkeur voor het afronden van de bestaande cohorten door Aventus. Indien dat niet mogelijk is, is ROCvA bereid om met Aventus het gesprek aan te gaan over de condities waaronder eventueel tot afspraken gekomen kan worden.

Hoogachtend,

Drs. C. Govers

Lid College van Bestuur ROC Tilburg,

Voorzitter samenwerkingsverband MBO LVT